



جلسه دهم - درس خارج مهدویت - ۱۵/۷/۹۱

فایل صوتی جلسه دهم:

00:00



<https://velaseddighah.com/fa/wp-content/uploads/۲۰۱۳/۰۴/۰۰۹-part-۱۰-۹۱->

[۷-۱۵.mpl۳]

جلسه دهم - ۱۵ / ۷ / ۹۱

بسم الله الرحمن الرحيم - الحمد لله رب العالمين وصلى الله على محمد وآله الطاهرين سيما امام زماننا
روحى وارواح من سواه لتراب مقدمه الفداه.

مقدمه

بحث ما راجع به روایات رجعت معصومین: است که تا کنون چندین روایت در این زمینه نقل کردیم. بعضی رجعت ائمه را برای تشکیل حکومت - خصوصاً رجعت امیرالمؤمنین - دانسته و گویا حکومت امام زمان را مقدمه‌ای برای حکومت ائمه دیگر می‌دانند و بعضی هم اصل رجعت ائمه: را مورد تردید قرار داده و روایات در این زمینه را مورد تشکیک و اشکال قرار می‌دهند. به همین جهت ما در مقام بررسی چنین روایاتی از نظر محتوا و سند برآمدیم تا؛

اولاً: تعداد روایات وارده‌ی مربوط به رجعت ائمه و معصومین، مشخص گردد

ثانیاً: صحیح‌السند بودن و یا مشکلات سندی چنین روایاتی، معلوم شود.

ثالثاً: حد دلالت چنین روایاتی بیان گردد.

اصل رجعت پیامبر ائمه: مسلم است هرچند انگیزه آن‌هم برای ما خیلی روشن نمی‌باشد ولی رجعت ائمه: برای تشکیل حکومت نیاز به اثبات و بررسی ادله دارد که تا کنون چنین امری برای ما ثابت نشده است. (زیرا چند روایت مربوط به تشکیل حکومت معصومین هم مشکل سندی داشت و هم تاب مقاومت در برابر روایات متعددی که امام زمان را در رأس حکومت می‌داند، ندارد) اکنون به بررسی روایات دیگر می‌پردازیم.

روایت ششم

«و قوله تعالى ذُرْنِي وَ مَنْ خَلَقْتُ وَحِيداً وَ جَعَلْتُ لَهُ مَالاً مَمْدُوداً وَ بَيْنَ شُهُوداً وَ مَهْدُتٌ لَهُ تَمْهِيداً ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيداً» [۱] [ftn_#]

(مرا با کسی که او را خود به تنهایی آفریده‌ام واگذار! همان کسی که برای او مال گسترده‌ای قرار دادم، و فرزندی که همواره نزد او (و در خدمت او) هستند، و وسایل زندگی را از هر نظر برای وی فراهم ساختم! باز هم طمع دارد که بر او بیفزایم! هرگز چنین نخواهد شد چرا که او نسبت به آیات ما دشمنی مورزد!)

تأويله جاء في تفسير أهل البيت:

رَوَاهُ الرَّجَالُ عَنْ عَمْرِو بْنِ شَمْرٍ عَنْ جَابِرِ بْنِ يَزِيدَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ ع فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ ذُرْنِي وَ مَنْ خَلَقْتُ وَحِيداً قَالَ يَغْنِي بِهَذِهِ الْآيَةِ إِبْلِيسَ اللَّعِينِ خَلَقَهُ وَحِيداً مِنْ غَيْرِ أَبِي وَ لَا أُمٍّ (يعني به این آیه ابلیس لعنت شده، تنها بدون پدر و مادر خلق شد) وَ قَوْلُهُ وَ جَعَلْتُ لَهُ مَالاً مَمْدُوداً يَغْنِي هَذِهِ الدَّوْلَةَ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ يَوْمَ يَقُومُ الْقَائِمُ

(و فرموده خداوند: و دارایی بسیار به او بخشیدم، یعنی این دولت تاروز وقت معلوم است. روزی که قائم علیه السلام قیام میکند (وَ بَيْنَ شُهُوداً وَ مَهْدُتٌ لَهُ تَمْهِيداً ثُمَّ يَطْمَعُ أَنْ أَزِيدَ كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيداً يَقُولُ مُعَانِداً لِلْأَمَّةِ يَدْعُو إِلَى غَيْرِ سَبِيلِهَا وَ يَصُدُّ النَّاسَ عَنْهَا وَ هِيَ آيَاتُ اللَّهِ) [۲] [ftn_#] - (و پسرانی آماده [به خدمت، دادم] و برایش [عیش خوش] آماده کردم. باز [هم] طمع دارد که بیفزایم. ولی نه، زیرا او دشمن آیات ما بود. شیطان می‌گوید: [به دلیل] دشمنی با امامان، به غیر راهشان دعوت می‌کنند و مردم را از آن منع می‌کنند و آن آیات خداست)

توضیح روایت

از این روایت- با قطع نظر از سند - استفاده می‌شود که جریان قتل شیطان در «روز وقت معلوم» است که آن، زمان قیام حضرت قائم ۷ است و ما چندین روایت هم به این مضمون داریم.

منابع روایت

- اولین ناقل این روایت، شرف الدین نجفی صاحب کتاب تأویل الایات (ج ۲، ص ۷۳۴، ح ۵) است. ایشان می‌فرماید: «جاء في تفسير أهل البيت : رواه الرجال عن عمرو بن شمر، عن جابر بن يزيد، عن أبي جعفر ۷»
- البرهان، مرحوم بحرانی، ج ۴ ص ۴۰۲ ح ۹ - عن تأویل الایات
- حلیة الابرار، مرحوم بحرانی، ج ۲ ص ۶۷۹ ب ۴۹ - عن تأویل الایات
- المحجة: ص ۲۴ - عن تأویل الایات
- البحار: ج ۲۴ ص ۳۲۵ ب ۶۷ ح ۴۱ - عن تأویل الایات
- إلزام الناصب: ج ۱ ص ۱۰۰ - عن المحجة
- معجم الاحادیث المهدی ۷، ج ۷ ص ۶۳۰

روایت هفتم

این روایت را سیدبن طاوس در کتاب سعدالسعود نقل می‌کند.

«أَنِّي وَجَدْتُ فِي صُحُفِ إِدْرِيسَ النَّبِيِّ عِندَ ذِكْرِ سُؤَالِ إِبْلِيسَ وَ جَوَابِ اللَّهِ لَهُ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمٍ يُبْعَثُونَ قَالَ لَا وَ لَكِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ فَإِنَّهُ يَوْمٌ قَضِيَتْ وَ حَتَمَتْ أَنْ أَطَهَرَ الْأَرْضَ ذَلِكَ الْيَوْمَ مِنَ الْكُفْرِ وَ الشَّرِكِ وَ الْمَعَاصِي وَ انْتَحَبْتُ لِذَلِكَ الْوَقْتِ عِبَاداً لِي امْتَحَنْتُ قُلُوبَهُمْ لِلإِيمَانِ وَ حَشَوْتُهَا بِالْوَرَعِ وَ الإِخْلَاصِ وَ التَّقِيينِ وَ التَّقْوَى وَ الخُشُوعِ وَ الصَّدَقِ وَ الْحِلْمِ وَ الصَّبْرِ وَ الْوَقَارِ وَ الثَّقَى وَ الزُّهْدِ فِي الدُّنْيَا وَ الرَّغْبَةِ فِيمَا عِنْدِي وَ أَجْعَلُهُمْ دُعَاةَ الشَّمْسِ وَ الْقَمَرِ وَ أَسْتَخْلِفُهُمْ فِي الْأَرْضِ وَ أَمَكُنْ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَيْتَهُ لَهُمْ ثُمَّ يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئاً يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ لَوَقْتِهَا وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ لِحَبِينِهَا وَ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ أَلْقِي فِي

تِلْكَ الزَّمَانُ الْأَمَانَةُ عَلَى الْأَرْضِ فَلَا يَضُرُّ شَيْءٌ شَيْئًا وَلَا يَخَافُ شَيْءٌ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ تَكُونُ الْهَوَامُّ وَالْمَوَاشِي بَيْنَ النَّاسِ فَلَا يُؤْذِي بَعْضُهُمْ بَعْضًا وَأُنْزِعَ حُمَةٌ كُلُّ ذِي حُمَةٍ مِنَ الْهَوَامِّ وَغَيْرِهَا وَأَذْهَبَ سَمُّ كُلِّ مَا يَلْدَغُ وَأُنْزِلُ بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَتَزْهَرُ الْأَرْضُ بِحُسْنِ نَبَاتِهَا وَتُخْرَجُ كُلُّ ثِمَارِهَا وَأَنْوَاعٌ طَيِّبِهَا وَالْأَقْيُ الرَّأْفَةُ وَالرَّحْمَةُ بَيْنَهُمْ فَيَتَوَاسَوْنَ وَفَيَتَسَمَّوْنَ بِالسُّوَيَّةِ فَيَسْتَعْنِي الْفَقِيرُ وَلَا يَغْلُو بَعْضُهُمْ بَعْضًا وَيَرْحَمُ الْكَبِيرُ الصَّغِيرَ وَيُوقِّرُ الصَّغِيرُ الْكَبِيرَ وَيَدِينُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ وَيَحْكُمُونَ أُولَئِكَ أُولِيَائِي اخْتَرْتُ لَهُمْ نَبِيًّا مُصْطَفًى وَآمِينَا مُرْتَضًى فَجَعَلْتُهُ لَهُمْ نَبِيًّا وَرَسُولًا وَجَعَلْتُهُمْ لَهُ أَوْلِيَاءَ وَأَنْصَارًا تِلْكَ أُمَّةٌ اخْتَرْتُهَا لِنَبِيِّي الْمُصْطَفَى وَآمِينَي الْمُرْتَضَى ذَلِكَ وَقْتُ حَجَبْتُهُ فِي عِلْمِ غَيْبِي وَلَا بُدَّ أَنَّهُ وَاقِعٌ أَبِيدُكَ يَوْمَئِذٍ وَحَيْلُكَ وَرَجْلُكَ وَجُنُودُكَ أَجْمَعِينَ فَأَذْهَبَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ» [۳] [ftn۳_#]

ترجمه روایت:

سید رضی الدین بن طاوس در کتاب «سعد السعود» مینویسد: من در «صحف ادريس» دیده‌ام که وقتی شیطان بخدا گفت: مرا تا روز رستاخیز مهلت بده خدا فرمود: نه تو را تا روزی که وقت آن معلوم است مهلت می‌دهم. آن روز، روزی است که: زمین را از لوث کفر و شرک و گناهان پاک می‌گردانم مردانی را برای زندگی در آن روز بر مگزینم که دل‌های آنها را برای ایمان و درون آنها را با پرهیزکاری و اخلاص و یقین و تقوی و فروتنی و راستی و بردباری و استقامت در امر دین و وفا و زهد در دنیا، و میل به آنچه من بآنها می‌دهم، امتحان کرده‌ام. آنها را داعیان مهر و ماه قرار داده‌ام، و سروران زمین می‌گردانم، و دین (اسلام) را که برای آنها برگزیده‌ام، برای آنها باقی می‌گذارم. تا آنکه مرا چنان که میباید عبادت کنند، و به من شرک نوزند. نمازها را در اوقات مخصوص بخود بپا دارند، و زکاة مال خود را بپردازند و امر بمعروف کنند، و نهی از منکر نمایند. در آن زمان امانت داری را در روی زمین برقرار سازم که هرگز چیزی تلف نشود، و کسی از چیزی نترسد، جانوران و چهارپایان در میان مردم باشند، و به یکدیگر آزار نرسانند، و تمام جانوران زهر دار را از میان می‌برم، و اثر سم حیوانات نیش دار را، بدون اثر می‌گذارم. برکات خود را از زمین و آسمان بر آنها می‌فرستم، و زمین با گیاهان و سبزه خود نزهت گیرد، و هر درخت ثمر داری و عطر آگینی، ثمر و عطر خود را بیرون می‌دهد. رأفت و ترحم را در دل آنها جای دهم، بطوری که مواسات و برادری میان آنها برقرار گردد، و آنچه دارند علی السویه میان خود قسمت کنند، فقرا بنیاز می‌شوند و کسی بر دیگری برتری ندارد. و بزرگ بر کوچک ترحم می‌کند و کوچک بزرگ را محترم می‌دارد، همه متدین بدین حق (اسلام) هستند و طبق دستورات آن رفتار می‌کنند و حکم می‌نمایند. آنها دوستان من هستند که پیغمبری چون محمد مصطفی و امام امینی مانند علی مرتضی را برای (هدایت و راهنمایی) آنها برگزیدم، و آن مردم را دوستان و یاوران پیغمبرم محمد مصطفی و امینم علی مرتضی قرار دادم.

ای شیطان! آن روز وقتی است [۴] [ftn۴_#] که در علم غیب خودم پنهان کرده‌ام، و حتماً [۵] [ftn۵_#] به‌وقوع می‌پیوندد. در آن روز تو و تمام دار و دسته و لشکرت را نابود می‌گردانم، فاذْهَبَ فَإِنَّكَ مِنَ الْمُنْظَرِينَ إِلَى يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ.

توضیح روایت

این روایت از روایاتی است که آثار صدق و قوت و متانت از آن ظاهر است و ما نیاز به بررسی سندی نداریم هرچند از نظر فنی، روایت مشکل سندی دارد ولی روایاتی هست که سطر سطر این روایت را تأیید می‌کند. از این روایت معلوم می‌شود که «یوم وقت معلوم» روز ظهور است و جریانات ابلیس به پایان می‌رسد.

«بیان: أقول ظاهر أن هذه الآثار المذكورة مع إبادة الشيطان و خيله و رجله لم تكن في مجموع أيام النبي ص و أمته بل يكفي أن يكون في بعض الأوقات بعد بعثته و ما ذلك إلا في زمن القائم ۷ كما مر في الأخبار و سيأتي.» [۶] [ftn۶]

(روایات و آثاری که در نابودی شیطان و دار و دسته او ذکر شد در تمام ایام پیامبر ۹ و امت او تا کنون تحقق نیافته است؛ و مسلماً باید روزی بعد از برانگیخته شدن پیغمبر اسلام ۹ متحقق شود؛ و آن روز هم فقط زمان ظهور و سلطنت قائم آل محمد است چنان که در اخبار سابق گذشت و قسمتی هم خواهد آمد.)

از بیان علامه مجلسی استفاده می‌شود که طبق نظر ایشان هم، قتل شیطان در زمان خود امام زمان ۷ است.

منابع روایت

· سعد السعود ابن طاووس، ص ۳۴ - قال في ص ۳۲ - فصل؛ فيما ذكره من صحائف إدريس عليه السلام (از صحف ادريس نقل می‌کنم) وجدت هذه الصحف بنسخة عتيقة يوشك أن يكون تاريخها من مائتين من السنين بخزانة كتب مشهد مولانا أمير المؤمنين علي بن أبي طالب عليه السلام (که این صحف را در نسخه قدیمی مربوط به دویست سال قبل در کتابخانه خطی مولایمان امیرمومنان، یافتیم) وقد ذهب أولها وآخرها (صفحات اول و آخر آن از بین رفته بود) فكان الموجود منها نحو سبعة كراسا (۷ جزء آن باقی مانده بود) وقوائمه بقالب ربع الورقة الكبيرة إلى أن قال في ص ۳۴ فصل فيما ذكره من القائمة الثامنة من الكراس الخامس من سؤال إبليس وجواب الله بلفظ ما وجدناه

این متن را فقط سعد السعود نقل می‌کند و بعد از آن هم کسی جز مرحوم علامه مجلسی نقل نکرده است.

· البحار: ج ۵۲ ص ۳۸۴ ب ۲۷ > ۱۹۴ عن سعد السعود

نکاتی در مورد کتاب سعدالسعود

صاحب الذریعه در مورد کتاب سعدالسعود می‌فرماید:

«سعد السعود للنفوس منصود، فيما يتعلق بأحوال القرآن من كيفية جمعه وتأليفه وتفسير بعض مشكلاته نقلًا عن بعض التفاسير، وهو للسيد رضي الدين علي بن موسى بن طاوس الحسني المتوفى ۶۶۴...»

کتاب سعدالسعود از سیدبن طاووس در مورد کیفیت جمع آوری قرآن و تفسیر برخی از آیات و مشکلات قرآن به نقل از تفاسیر مختلف می‌باشد.)

سپس آقابزرگ، بیانی را از ابن طاوس در مقدمه کتابش ذکر می‌کند که: «..في أن أصف كتابا اسميه "سعد السعود للنفوس منضود" من كتب وقف علي بن موسى بن طاوس، أذكر فيه من كل كتاب ملكته ووقفته بالله جل جلاله على ذكور أولادي شيئا لما يترتب على ذلك من الفوائد..» [ftn٧ #].

(من این کتاب را برای پسرانم وقف نمودم و در آن، فهرست اسامی تمام کتاب های کتابخانه ام را آوردم و پس از ذکر نام هر کتاب، قسمتی از بهترین مطالب آن کتاب را ضمیمه نمودم. پس کتاب سعد السعود، گلچین و گزیده‌ای از کتب وقف شده بر فرزندان ایشان است. سید بن طاووس، در این کتاب، کاری به صحت و سقم و قوت و ضعف مطالب ندارد.) [ftn٨ #].

وَ آخِرُ دَعْوَانَا أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

[1]. [ftnref1 #]. آیات ۱۱ - ۱۶ سوره مدثر

[2]. [ftnref2 #]. تأویل الآيات الظاهرة في فضائل العترة الطاهرة، استرآبادی، علی، م. ۹۴۰ ق، ص: ۷۰۹

[3]. [ftnref3 #]. سعد السعود للنفوس منضود، ص ۳۴؛ بحار الأنوار، ج ۵۲، ص: ۳۰۹

[4]. [ftnref4 #]. بعضی‌ها وقت تعیین می‌کنند و می‌گویند دوران، دوران ظهور است و علامات حاصل شده است این حرف‌ها به چه معناست؟ چرا وعده و وعید می‌دهید، چرا همان فرمایش ائمه را نمی‌گویید، کذب الوقتون! البته ما هر لحظه منتظر هستیم روز جمعه که می‌شود، توقع ظهور حضرت را داریم، ولی اینکه بگوییم، ظهور امروز و یا این ماه و یا این سال است، این خلاف است.

[5]. [ftnref5 #]. اشاره به روایت: «لَوْ لَمْ يَبْقَ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا يَوْمٌ وَاحِدٌ لَطَوَّلَ اللَّهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ حَتَّى يَبْعَثَ اللَّهُ فِيهِ رَجُلًا مِنْ وَلَدِي يُوَاطِئُ اسْمُهُ اسْمِي يَمْلُؤُهَا عَدْلًا وَ قِسْطًا كَمَا مُلِئْتُ ظُلْمًا وَ جَوْرًا»

[6]. [ftnref6 #]. بحار الأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار، ج ۵۲، ۳۸۵، ص: ۳۰۹

[7]. [ftnref7 #]. ادامه بیان سعدالسعود: « فالباب الأول في المصاحف والربعات التي وقفها لولده في اثني عشر فصلا، يذكر في كل فصل مصحفا واحدا ويستخرج من صفحة معينة منه آية معينة مكتوبة في موضع معين من تلك الصفحة، ثم يشرح ما في تلك الآية من دلائل توحيد الله وعلمه وقدرته وأمثال ذلك. وبعد ذكر المصاحف يذكر صحف إدريس في نيف وعشرة فصلا يذكر في كل فصل كراسة يستخرج من موضع معين منها ما يتعلق بأحوال الأنبياء وأوصافهم من آدم إلى الخاتم. ثم يذكر ما يستخرج من التوراة من أحوالهم في نيف وعشرة فصلا. ثم من الزبور في نيف وعشرة فصلا، ثم من الأنجيل الأربع كذلك، ثم يشرح في الباب الثاني فيما وقفه على أولاده من كتب التفاسير، يذكر في كل فصل كتابا ويذكر

في كل كتاب ما يتعلق بأهل البيت وبالإمامة وأمثال ذلك و " تفسير الصادقين " و " تفسير أبي جعفر " محمد بن علي بن الحسين و " تفسير الآيات المنزلّة في الأمير " للشيخ المفيد و " تفسير ابن عقدة " و " تفسير أبي علي الجبائي " في عشر مجلدات و " تفسير الكعبي " (الذريعة، آقا بزرگ الطهراني، ج ۱۲، ص ۱۸۳)

[۸]. [ftnref۸ #]. سيدبن طاووس، فوايد فراوانی (ده فايده) برای این کار خود - گلچين کتابها - ذکر کرده، از جمله اینکه: اگر آن کتابها به مرور زمان نابود شوند، قسمتهایی از آن کتب و نام و یاد آنها باقی می ماند. همچنین، چون همگان قدرت تهیه همه آن کتب را ندارند، به واسطه مطالعه این کتاب، اجمالا مهم ترین مطالب آن کتابها را به دست خواهند آورد و هر گاه مطلبی برای کسی جالب بود به واسطه نقل آدرس دقیق مطلب در کتاب مرجع، به راحتی می تواند به آن کتاب مراجعه نماید.

شاید این موارد نیز مورد علاقه شما باشد

							
جلسه بیست و نهم - درس	آیت الله طبسی:	جلسه ۱ بحث	فیلم / تمسک به	جلسه ۱۳ بحث روایات	جلسه ۶ بحث	درس خارج مهدویت -	جلسه بیست و چهارم - بحث
خارج مهدویت	شبهه سازی	آسمانی =	امیرالمومنین و	سفیانی =	آسمانی =	بحث رجعت -	قیام های قبل
۹۱/۱۰/۳ -	علیه مهدویت، نتیجه	درس خارج مهدویت -	نجات از هلاکت	درس خارج مهدویت -	درس خارج مهدویت -	سال تحصیلی ۱۳۹۱-۹۲	از ظهور - درس خارج مهدویت
	عداوت های وهابیون است	۹۰/۱۰/۰۳		۹۰/۰۷/۰۳	۹۰/۱۰/۱۷		۹۳/۰۲/۰۶ -

پاسخ



کلیه حقوق محفوظ است، استفاده از مطالب با ذکر منبع بلامانع است.